

گزارش آژانس، زمینه ساز هم افزایی روابط دیپلماتیک تهران و مسکو

گزارش آژانس بین المللی انرژی اتمی چهارشنبه گذشته در شرایطی منتشر شد که محتوای غیرحقوقی و غیرفنی آن به بستری برای هم افزایی روابط دیپلماتیک مسکو و تهران تبدیل شد

عادلی/خبرگزاری آران
خبرگزاری آران/سرویس روسیه

گزارش آژانس بین المللی انرژی اتمی چهارشنبه گذشته در شرایطی منتشر شد که محتوای غیرحقوقی و غیرفنی آن به بستری برای هم افزایی روابط دیپلماتیک مسکو و تهران تبدیل شد، به طوری که مقام های ارشد دو کشور بلافاصله پس از انتشار این سند، آن را «سیاسی و ساختگی» توصیف کردند.

به گزارش خبرگزاری آران به نقل از ایرنا، انتشار گزارش جدید آژانس، واکنش تند مقام های ارشد سیاسی مسکو و تهران را برانگیخت و دو کشور همسایه را به مسیر همکاری در برابر اقدامات خارج از عرف و روال رایج شناخته شده این نهاد بین المللی، هدایت کرد.

کارشناسان سیاسی با اشاره به واکنش تند مسکو به گزارش آمانو می گویند که این اقدام، ماهیت سیاسی، سفارشی و عاری از حقیقت گزارش آمانو را نشان داد و به خوبی آشکار کرد که کرملین دیگر بیش از این نمی خواهد به کشورهای غربی برای استفاده ابزاری از آژانس امتیاز بدهد.

پس از اقدام «39؛ یوکوپا آمانو»؛ در انتشار گزارش جدید آژانس و ارایه اینترنتی آن به اعضا، وزارت خارجه روسیه در بیانیه تند و کم سابقه ای آن را با اصطلاحاتی مانند «39؛ اراجیف»؛ «39؛ شایعات»؛ و «39؛ بدکاری سیاسی»؛ توصیف کرد تا به این ترتیب عصبانیت مسکو را از اقدامات سو گیرانه این نهاد بین المللی برای افکار عمومی جهان آشکار سازد.

تحلیلگران سیاسی، واکنش های تند مقام های کرملین از مدویدف گرفته تا لاوروف به گزارش جدید آژانس و جنجال رسانه ای هدایت شده پیرامون آن از سوی غربی ها را، نشانه واضح ناامیدی روسیه از احتمال تغییر در رویکرد مغرضانه غرب در برخورد با مسایل بین المللی به ویژه برنامه هسته ای صلح آمیز ایران می دانند.

به عقیده آنان روس ها پس از انتشار گزارش جدید آژانس و حتی مدت ها قبل از آن و به دنبال درز اطلاعات سری این نهاد در رسانه های غربی، اعتماد خود به آژانس به ویژه مدیرکل آن را از دست داده و به این برآیند دیپلماتیک رسیده اند که دیگر نمی توان بیش از این در برابر سوء استفاده عده ای مشخص از کشورها از این بستر جهانی برای پیشبرد مقاصد خود ساکت نشست.

شاید بتوان بیانیه وزارت خارجه روسیه در واکنش به انتشار گزارش جدید آژانس را نخستین برخورد کرملین به سو گیری های متاثر از فشار غرب آمانو تلقی کرد که در آن، سند جدید این نهاد بین المللی به کلی «39؛ سیاسی و مغرضانه»؛ توصیف شد.

وزارت امور خارجه روسیه در بیانیه خود به صراحت یادآور شد «39؛ زمانی که به دلیل نبود پایه و اساس محکم و متقاعد کننده، نویسندگان گزارش به ابراز حدس و گمان ها و شک و تردیدها پرداخته و در واقع به بازی با اطلاعات به منظور ایجاد این تصور که در برنامه هسته ای جمهوری اسلامی ایران اجزای نظامی وجود دارد، پرداخته اند.»؛

در این بیانیه با اشاره به اینکه «39؛ اینگونه رویکردها را دشوار می توان حرفه ای و غیرمغرضانه نامید»؛ افزود شده است: «39؛ انتشار گزارش جدید آژانس بی اختیار داستان وجود ادعاهای مربوط به سلاح کشتار جمعی در دست رژیم صدام را به یاد می اندازد که بنظر می رسد باید درسی برای جلوگیری از تکرار اینگونه بی دقتی ها باشد»؛.

دامنه انتقاد از شکل و محتوای گزارش جدید آژانس درباره برنامه هسته ای صلح آمیز ایران به زودی در بین مقام های ارشد دیپلماتیک روس گسترده شد و دمیتری مدویدف رییس جمهوری روسیه نیز با انتقاد از اظهار نظرهای رییس رژیم صهیونیستی و برخی سران کشورهای غربی در باره حمله به ایران با چنگ زدن به اسناد ادعایی گزارش آژانس، این قبیل اظهارنظرها را بسیار خطرناک خواند.

مدویدف با بیان اینکه «39؛ در منطقه خاورمیانه تنش ها به حد کافی افزایش یافته و وضعیت در شرایطی است که روند صلح به بن بست رسیده و هیچ گونه پیشرفتی در آن مشاهده نمی شود»؛ «39؛ به صورت ضمنی بر غیرقابل اجرا بودن توطئه های آمریکا و متحدان غربی آن در پیشبرد مقاصد خود در منطقه خاورمیانه با توسل به محتوای غیرواقعی گزارش آژانس، صحنه گذاشت.

وی هشدار داد که اگر در این شرایط، موج جنگ طلبی برانگیخته شود و کشوری مورد تهدید قرار گیرد، این مساله عواقب بسیار جدی در پی خواهد داشت.

«39؛ سرگئی لاوروف»؛ وزیر امور خارجه روسیه نیز در قامت مسوول دستگاه دیپلماسی این کشور با انتقاد از گزارش جدید آژانس بین المللی انرژی اتمی درباره برنامه هسته ای کشورمان، ضمن تاکید بر لزوم حل و فصل این مساله با مشارکت همه طرف ها ، اعلام کرد که «39؛ رویکرد واشنگتن در قبال تهران را سازنده نمی دانیم»؛.

لاوروف با تاکید بر موضع اصولی کشورش مبنی بر لزوم حل و فصل پرونده هسته ای ایران از طریق مشارکت تهران و گروه 5+1 اعلام کرد که «39؛ متأسفانه شرکای ما در واشنگتن بر این عقیده اند که در چنین مواردی باید از طریق تحریم و انزوا وارد عمل شد و ما این رویکرد را غیرسازنده می دانیم»؛.

کارشناسان سیاسی در تبیین چرایی موضع گیری صریح و بی پرده روس ها در قبال گزارش یکجانبه گرایانه و سیاسی آژانس درباره برنامه هسته ای ایران به این نکته اشاره می کنند که کرملین به رغم تمامی گام های برداشته شده در سال های اخیر در مسیر بهبود روابط با جهان غرب به این نتیجه رسیده است که کاخ سفید و متحدان اش هرگز از پیشداوری های به جای مانده از دوران جنگ سرد درباره مسکو دست برنخواهند داشت.

آنان در توجیه این مساله به طرح سیر دفاع موشکی آمریکا اشاره می کنند که صرفنظر نکردن واشنگتن از اجرای آن از همان ابتدای طرح مزبور مشخص بود، ولی سران کاخ سفید در مقاطعی از زمان و برای گرفتن امتیاز از روس ها آن را راکد گذاشته و در زمان مناسب نسبت به از سرگیری آن اقدام کرده اند.

تحلیلگران سیاسی می گویند در واقع روس ها امروز به خوبی می دانند که غرب با پیشینه سال ها جنگ و نبرد عینی و ذهنی با آنها در ساختارهای کمونیسم و کاپیتالیسم و نیز جنگ سرد، هرگز شریک مطمئنی برای مسکو نخواهد بود و بر این اساس است که سیاستمداران و نخبگان سیاسی روسیه این روزها برای بازنگری در سیاست توسعه به سوی غرب در کشورشان تلاش می کنند.

بر این اساس گام های اخیر روس ها در محکوم کردن گزارش جدید آژانس درباره برنامه هسته ای ایران و مخالفت علنی و شفاف با اعمال هر گونه تحریم جدید علیه کشورمان را می توان نشانه رویکرد های جدیدی از سوی آنان در راستای پیشبرد سیاست نگاه به شرق و تاکید بر اصل «39؛ داشتن همسایگان مستقل»؛ تلقی کرد.

از سوی دیگر روس ها به خوبی آگاهند که ادعاهای غرب مبنی بر برنامه ایران در زمینه تولید تسلیحات هسته ای، بهانه ای بیش نیست و آمریکا و متحدان اش همواره تمام کوشش خود را برای تحت فشار گذاشتن کشورهای مستقل و متنفذ به کار می بندند.

از دیدگاه آگاهان سیاسی بهترین مصداق این رویکرد سیاسی در مجموعه راهبردهای بین المللی غرب را نیز می توان در تلاش های همه جانبه آنها برای عقیم گذاشتن طرح «39؛ گام به گام»؛ روسیه برای حل پرونده هسته ای ایران و راه انداختن جنجال رسانه ای با راهبرد ادعای حمله نظامی به ایران به منظور تحت فشار گذاشتن تهران مشاهده کرد.

در همین راستا رییس کمیسیون امور بین المللی دوما روسیه، نسبت به هر گونه اقدامات نظامی احتمالی علیه ایران هشدار داد و تاکید کرد: عملیات نظامی علیه ایران بسیار خطرناک است و عواقب بسیار جدی برای کشورهای شرکت کننده در کارزار علیه ایران در برخواهد داشت.

«39؛ کنستانتین کاساچیف»؛ رییس کمیسیون امور بین المللی دوما روسیه با اشاره به تلاش غرب برای سوء استفاده از گزارش جدید آژانس و ایجاد جو هیجانی و احساسی پیرامون برنامه

هسته ای ایران تاکید کرد که روسیه باید تمامی تلاش خود را برای فرونشاندن احساسات و هیجانات به عمل آورد تا گفت و گوها در این زمینه به مسیر سیاسی و کارشناسی هدایت شود. کاساچیف با انتقاد شدید از اظهارات برخی سیاستمداران مانند 39#&؛ شیمون پرز 39#&؛ رییس رژیم صهیونیستی مبنی بر حمله به ایران خاطرنشان کرد که این گونه اظهارات، گفت و گوهای سیاسی با گروه 5+1 را بی معنی و غیرممکن می کند.

مقام پارلمانی روس با بیان این مطلب که 39#&؛ تنها راه خروج از بن بست در پرونده هسته ای گفت و گوهای سیاسی است 39#&؛ ، به گونه ای تلویحی تاکید کرد که تاریخ مصرف تهدید کشورها برای پیشبرد اهداف خاص گذشته و هر اقدامی در عرصه مناسبات بین المللی تنها با تکیه بر گفت و گو می تواند ثمربخش باشد.

واکنش های انتقادی دولتمردان روس به گزارش آژانس بین المللی انرژی اتمی درباره برنامه هسته ای ایران به عنوان مصداق عینی مخالفت مسکو با سیاست های زورگویانه و خارج از مدار منطق غربی ها در روزهای قبل و پس از انتشار گزارش مزبور با اتفاق سیاسی مهم دیگری تکمیل شد تا ایران و روسیه به عنوان دو کشور همسایه قدرتمند، گام ارزشمندی در زمینه صیانت از ثبات منطقه ای بردارند.

فردای انتشار گزارش جدید آژانس، شوراهای امنیت ایران و روسیه توافق نامه همکاری های راهبردی امضا کردند تا نشان دهند که مسکو و تهران فارغ از افت و خیزهای موجود در مناسبات دوجانبه،

به شکل هوشمندانه همدام تحولات امنیت منطقه ای، به بن المللی، با به دقت رصد میکنند. در واقع امضای توافق نامه مزبور با رویکرد مشخص کردن چارچوب شکلی و محتوایی همکاری های امنیتی ایران و روسیه در حوزه های مختلف اقتصادی، سیاسی و امنیتی را می توان آخرین بخش زنجیره اقدامات هماهنگ و از پیش برنامه ریزی شده آنها برای هم افزایی دیپلماتیک با رویکرد مقابله با زیاده خواهی های برخی کشورهای غربی به سرکردگی آمریکا در بستر آژانس بین المللی انرژی هسته ای دانست.

پایان پیام